

# CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

## ABONAMENTUL

Pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

## A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

## REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6  
Vis-à-vis de Palatul Justiției

## S U M A R

Partea elementului social în comiterea crimei (studiu de sociologie criminală, de d. I. Ionescu-Dolj.

### JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Inalta Curte de Casație și Justiție, s. II : Costache Onuță și Ion Zaharia, condamnați în criminal.

Idem : Constantin D. Mazăre, Vasile a Vădanei zis și Jilecă și D-tru Mazăre.

Curtea de Apel din București, s. III-a D-r I. B. Young cu societatea de asigurare «Dacia-România».

Tribunalul Ilfov, secția comercială : D-r I. B. Young cu Societatea de asigurare «Dacia-România».

Tribunalul Ilfov, s. III : Ion Lungu cu M. D. Mănescu și Ion S. Codreanu

## PARTEA ELEMENTULUI SOCIAL

IN

## COMITEREA CRIMEI

(STUDIUL DE SOCIOLOGIE CRIMINALĂ)

După școala clasică penală sau sistemul dreptului penal actual, care e același aproape în toate statele Europei, crima e privită ca o manifestațiune a liberei voințe a criminalului, și ca atare el e declarat responsabil de ea și pedepsit, ori de câte ori se constată că această voință a fost liberă.

Teoria liberului arbitru, e luată ca basă a responsabilității morale individuale.

Școala pozitivistă italiană zisă și antropologică<sup>(1)</sup> apărută de câte-va decenii de ani în Italia, criticând sistemul dreptului penal actual, consideră crima ca un fenomen biologic, ca o manifestațiune a însușirilor firești, înăscute ale criminalului și ca atare pedeapsa dată, e o necesitate socială, de a lua pe criminal din mijlocul societății, căria 'i poate fi periculos. Teoria fatalismului e luată ca basă a acțiunilor individului.

Din lupta pentru întâetate, între aceste două prime școli, și mai ales din lupta, în genere contra criminalității, s'a născut nu de mult, o nouă școală numită sociologică<sup>(2)</sup>, care dând o nouă

concepțiune teoriilor dreptului penal, consideră crima ca un fenomen social, prin excelență, și ca atare criminalul e declarat iresponsabil, el nefiind de cât un executor al crimei deja preparată de societate. Teoria deterministă e luată ca explicațiune a acțiunilor omenestii.

Această ultimă școală — cu o simplă rezervă relativă la responsabilitate, cum vom vedea mai jos — care a dat ultima și cea mai înaltă concepțiune a crimei, va fi în curând cred, școala viitoarelor legislațiuni penale. În sistemul său, înfracțiunea ca fapt al omului, e rezultatul personalității psiho-fiziologice a infractorului și al condițiunilor sociale în care se afla în momentul comiterii crimei. Condițiunile sociale sunt cauzele, germenii crimei, mediul social, e bulionul de cultură al criminalității<sup>(3)</sup>. După această școală, problema cea grea a combaterii criminalității, care agită pe juriști, filosofi, sociologi, se ușurează, se reduce la a studia și cunoaște toate cauzele, toți factorii sociali și naturali, cari întruiesc direct sau indirect asupra criminalității, mărind-o sau micșorând-o. A suprima pe cei d'înteu și a favoriza pe cei de al doilea, ar fi soluțiunea dorită. Distrugerea cauzelor, e înlăturarea efectelor.

Criminalii sunt împărțiți în această școală în criminali de obicei și criminali de ocaziune. În țara noastră cu mândrie s'o spunem, că criminali de obicei sunt foarte rari<sup>(4)</sup>.

Cauzele crimelor sunt împărțite în individuale

<sup>(3)</sup> Actes du Congres, pag. 166 și 167. La noi, deja azi, înaintea tuturor tribunalelor corecționale și mai ales la Curțile cu jurați, se discută, pe lângă elementele delictului, caracterul, moralitatea, antecedentele preveniturii și chiar mediul social; deci o îndrumare ca crima să fie privită atât ca fenomen biologic cât și social.

<sup>(4)</sup> Un atare exemplu, pot cita pe condamnatul M. Pârlică, recidivist de mai multe ori, care la întrebarea președintelui Curții cu jurați din jud. Fălciu, că de ce nu să lasă de crime, a răspuns: «ce să fac d-le președinte, unii oameni sunt judecători, alții avocați, alții cismari, alții tâlhari, asta e meseria mea».

<sup>(1)</sup> Această școală născută în Italia, e reprezentată prin : Lombroso, Garofalo, Ferri, Marro, etc.

<sup>(2)</sup> E reprezentată prin criminaliști și sociologi ca : Listz, Prins, Van-Hamel, Tarde, Lacassagne, Alimena, Vaccaro, Carnevale, etc.



și sociale. Intre cauzele individuale (psihofiziologice, ce pot concura la comiterea crimei sunt: *nebunia, degenerarea, temperamentul, vârsta, sexul, ereditatea, atavismul, anomalia morală, etc.*, iar între cauzele sociale avem: *organizațiunea politică și economică, organizațiunea proprietății, a familiei, educațiunea, repartiziunea impozitelor, contagiunea crimei prin comunitate, literatură, presă, alcoolismul, etc.*

Trebue să recunoaștem că aceste cauze variază cu timpul și locul și că societățile ca în orice ramură de activitate, au și în această privință specialitatea lor. Mă voi încerca să arăt aci, două din cauzele sociale — cele mai puternice — a criminalității în țara noastră și pe cât știu speciale azi societății noastre. Voesc a vorbi despre *starea de incertitudine a miciei noastre proprietăți rurale*, ca cauză socială generatrice a crimelor așa zise *agricole și despre alcoolism*, arătând tot de o dată și partea de responsabilitate cuvenită societății.

## I

Sistemul nostru succesoral, bazat pe principiul egalității eredității, a adus prin diviziunea continuă a moștenirilor, mica noastră proprietate rurală într-o stare de îmbucătățire și neregularitate așa de mare, în cât pe lângă că parcelele sunt așa de mici că nu se mai pot divide, dar aproape nimeni dintre țărani nu mai știu câtă întindere au și care îi sunt limitele; căci hotare stabile — afară de cele făcute de ei cu plugul — nu există. Într-o astfel de neregulată și multiplă îmbucătățire, fără hotare stabile, lipsă totală de titluri sau documente, *incertitudinea devine absolută* <sup>(5)</sup>. Nimic mai dificil pentru țăranul nostru, de cât lupta de ași apăra bucata sa de pământ, contra năvălirii vecinilor; nu însă năvălirile violente, cari de alt-fel sunt dese, și se pot înlătura ușor ci năvălirea lentă, progresivă, ce se întinde pe nesimțite la fie-care sezon de arătură; un fel de *aluviune*, care micșorează din an în an pământul cotropitului. De aci procese nesfârșite pentru distrugere de hotare <sup>(6)</sup>, turburări de posesiune,

<sup>(5)</sup> «*La propriété tombe en poussière*» zicea economistul Leon Faucher în Franța înainte de introducerea cadastrului și «*nu mai știm ce vindem și ce cumpărăm*» spunea un înalt magistrat în aceeași epocă. Ambele idei, represintă bine situațiunea noastră.

<sup>(6)</sup> Sunt judecătorii, cari cred că art. 321 și 355 Cod penal român nu se aplică la noi, de cât când hotarul său semnul despărțitor e stabilit judecătorește și trimite pe părți să facă acțiune posesorie (pentru o brasă). A judeca astfel e ași împinge la crimă, e a fi ciumă pentru cel încălcat și mună încurajatoare pentru turbulent; căci sărăcești pe încălcat prin acțiunile ce trebue să poarte în fie care an și încurajezi desordinea. De ce nu se admite mai bine ca acel care pretinde ce-va de la vecin să ceară prin judecată, de cât să își facă singur dreptate?

și revendicări, în cari cheltuelile sunt mult mai mari de cât obiectul procesului și în plus, avem isvorul nesecat de *certuri și bătăi*, ce adesea ori degeneratează în crime. Așa vedem cum dintr'un bine s'a născut un rău.

«Les trois quarts de vos biens sont déjà dépensés,  
«A faire enfler les sacs l'un sur l'autre entassés» <sup>(7)</sup>.

Dacă la acest spectacol mai adăogăm și starea *psihologico-socială*, a țăranului nostru față de sol, explicațiunea devine complectă. El ne cunoșcând alt mijloc de existență de cât agricultura, nu are alt ideal de cât acela de ași avea bucata sa de pământ spre ași câștiga independența economică. Lupta pentru acest ideal, ne redă lupta caracteristică țăranului nostru, *lupta pentru pământ*, atât pentru a-l câștiga, cât și pentru a-l conserva. Falcea sa și pogonul, câștigat cu atâtea privațiuni și suferințe, valorează în ochii lui atât de mult, că vede în el liniștea, independența și chiar existența sa. Cu alte cuvinte pământul pentru satean este *reflexul personalității sale*. Există dar, o legătură puternică, o legătură socială între țăran și sol, legătură ce devine *pur psihologică*, privită din punctul de vedere al existenței și organizațiunii solului <sup>(8)</sup>.

Simpatia aceasta a țăranului pentru micul său fond se explică și istoricește. Câte amintiri triste nu l leagă de el, de câte ori acel mic fond, nu i-a procurat în timpuri, plata atâtor biruri nedrepte și excepționale; amintiri și impresiuni pe cari psihologia socială le transmite din generație în generație. «*Omul, zice d. Filipide, e cu atât mai legat de un loc cu cât suferă mai mult în el. Suferința e aceea care cimentează prietenia mai mult de cât plăcerea*» <sup>(9)</sup>. Psihologia țăranului e perfect zugrăvită de poet în: *Vrem pământ*, unde se arată atât ura contra celor ce l exploatează, cum și faptul că pentru dorința de a avea pământ el nu evită nici crima.

«Să nu dea D-zeu cel sfânt  
«Să vrem noi sânge nu pământ  
«Când nu vom mai putea răbda  
«Când foamea ne va rescuța  
«Hristoși să fiți nu veți scăpa  
«Nici în mormânt» <sup>(10)</sup>

Cunoscute fiind aceste *condițiuni psichosociale*, ale țăranului român, față de el, *cunoaștem cauza* pentru care el, cea mai mică încălcare de pro-

<sup>(7)</sup> *Essai sur la revision du Code civil* par B. Joubaire, pag. 70.

<sup>(8)</sup> *Le tellurisme social* par E. Worms. Un studiu social admirabil, în care se arată bine influența solului asupra tuturor fenomenelor sociale.

<sup>(9)</sup> Al. Filipide, — *Încercări asupra stărei sociale a poporului românesc în trecut*. Colecția Șaraga, pag. 42.

<sup>(10)</sup> *Poesii*, de Coșbuc.



prietate sau turburare de posesie, distrugere de hotar, etc., o consideră iminentă și comite *crima*.

E amenințat în *libertatea și existența* sa. De câte-ori pentru o singură brasădă nu s'a au comis crime îngrozitoare! De câte-ori frații nu s'a au măcelărit? De câte ori certurile începute de la o simplă curbătură de brasădă spre vecin, nu a preparat și edificat resentimente pentru cine știe ce răsbunare?

Și acest soi de crime zise *agricole*, ce formează contingentul cel mai puternic la jurați, merg crescând din an în an, cu creșterea populațiunii, îmbucătățirea proprietății<sup>(11)</sup> și înăsprirea luptei pentru trai. Nu am nevoie de statistică a dovedi aceasta, toată lumea juridică nu o contestă. Ca membru al parchetului, am ajuns a crede, după câte am văzut, că aproape singura sorginte a criminalității la țară (omoruri, asasinate, incendii, loviri), e *proprietatea*, așa că chiar în infracțiunile unde mobilul direct nu ar fi proprietatea, totuși sorginta lor se găsește tot în neînțelegeri de pământ cari au urzit acele vechi resentimente, resufiate acum; așa în cât a'și putea zice, fără să exagerez pentru ori ce crimă comisă între săteni: *cherchez la propriété*.

Iată cum incertitudinea proprietății este o cauză generatrice a crimei.

## II

A doua cauză socială a criminalității e *alcooolismul*. În privința aceasta, avem prea puține de spus, fiind recunoscut deja, ca o adevărată *plagă socială*. Ceea ce e însă mai grozav și periculos, e că această plagă a prins rădăcinii și chiar estirpându-se îndată<sup>(12)</sup>, efectele ei cele rele se vor cunoaște încă multă vreme. Cred că cu timpul să intervină legiuitorul, luând măsuri, cari de alt-fel s'a au luat și aiurea, prin introducerea *monopolului* și a câtor-va penalități contra cârșmarilor, precum și transformarea în obligațiuni naturale a datoriilor provenite din beături<sup>(13)</sup>. Intr'o

(11) Din punct de vedere economic, mica proprietate e superioară marelui proprietăți; o îmbucătățire prea mare însă e o *ruină* și cultura nu se mai poate face cu folos. Câți țărani din cei împroprietăriți prin legea de la 1864 și legile posteroare de împroprietărire (1866, 1881, 1884, 1889, 1892), mai au nedivizate pământurile date? Și încă cât se vor mai îmbucătăți! «*La propriété tombe en poussière*». Iată defectul legii successorale care duce împărțea la infinit. Ar trebui pusă o stavilă ca parcele mai mici de 3 pogoane să nu fie—câci de și în Codul civil avem art. 741 al. II, care oprește diviziunea peste măsură a eritagelor, sub aceiași rațiune, că imobilul se depreciază — dar țărani de unde știu aceasta și cine se interesează!

(12) Când scriu aceste rânduri, am văzut anunțat în ziare că guvernul va aduce o lege relativă la monopolul alcoolului.

(13) A introduce de odată penalități și în contra bețivilor publici, considerând beția ca delict, ar fi cred o măsură prea riguroasă; după câți-va ani de la introducerea monopolului, ar fi bine venită și aceasta.

țară ca a noastră vinicolă, monopolul nu poate fi de cât *imperfect*, dar totuși va fi bun.

Două sunt crimele, cari se influențează direct de alcoolism: *loviturile cauzătoare de moarte și furturile*. Aceste soiuri de crime sunt dintre cele mai numeroase.

## III

Find date, aceste condițiuni sociale—*incertitudinea proprietății și alcoolismul* — pe cari le putem cu drept cuvânt numi cu cuvintele lui Lacassagne, bulionul de cultură al criminalității în țara noastră, ne întrebăm din punct de vedere moral, cu referire la crimă: *până unde se poate întinde responsabilitatea infractorului și dacă revine o parte și societății?*

Lăsând la o parte școala pozitivistă italiană sau antropologică<sup>(14)</sup>, infractorul, judecat după dreptul penal actual, va fi declarat responsabil și pedepsit întru cât se va constata că voința de a lucra i-a fost liberă. Societatea nu are să'și impute nimic.

Judecat însă, după doctrina școlii sociologice, infractorul e declarat iresponsabil, el nefiind de cât sclavul mediului în care a trăit, și societatea are să'și impute acest mediu. Ea e deci responsabilă.

Ambele teorii ne par exagerate, *sistemul eclectic e cel mai bun*, și luând partea cea adevărată din ambele teorii vom zice: că individul în acțiunile sale nu poate să se bucure de o libertate absolută, cum pretinde școala clasică penală, căci în adevăr omul e supus influenței mediului și condițiunilor sociale; însă această influență nu poate merge până la a ridica omului responsabilitatea; lui 'i rămâne o cantitate oare-care de voință și libertate, suficientă spre a'l declara responsabil. O parte însă a responsabilității crimei revine societății, care întreține și nutrește aceste condițiuni sociale favorabile. Ast-fel în crimele agricole, societății i se impută toleranța condamabilă a stărei actuale de incertitudine a micii noastre proprietăți rurale și conservarea sistemului clironomic actual. Ei numai 'i stă în putință de a stârpi răul prin introducerea *cadastrului* și modificarea legii successorale, și când nu o face 'i revine partea ei de responsabilitate.

Dacă aceste două condițiuni sociale, cari să ațâțe la crimă ar lipsi, nici crimele nu ar fi atât de frecvente. De aceea am intitulat acest articol, partea elementului social în comiterea crimei<sup>(15)</sup>.

*Quod erat demonstrandum.*

I. Ionescu-Dolj

Substitut la Trib. Fălciu

(14) Această școală s'a stabilit că e cu totul ne fondată, și deci lupta se va da numai între cele-l-alte două.

(15) Tot acest mod de a vedea m'a determinat a afirma, că noi avem mai mulți *criminali de ocaziune*, de cât de obicei.



## JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

### INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II

Audiența de la 14 Martie 1900

Președenția D-lui N. M A N D R E A, Președinte

Costache Onuță și Ion Zaharia

Curtea cu jurați.—Jurați.—Incapacitate.—Nedemnitare.—Jurat condamnat pentru tănuire.—Dacă este nedemn de a fi jurat.—(Art. 260 Pr. pen.).

Curtea cu jurați.—Comisiunea juraților.—Incompatibilitate.—Agent al poliției judiciare.—Ajutor de primar din comună rurală în comisiunea juraților.—Casare.—(Art. 259 și 263 Pr. pen.).

1) *Incapacitățile fiind de drept strict și neputându-se întinde prin analogie trebuind să fie prevăzute anume prin lege, urmează că o persoană ce a fost condamnată pentru delictul de tănuire, poate fi jurat în materie criminală, întru cât legea de Procedură penală, prin art. 260, nu prevede, pentru casurile de nedemnitare, și pe acela relativ la delictul de tănuire.*

2) *Funcțiunea de jurat este incompatibilă cu funcțiunea de ofițer al poliției judiciare, ast-fel când se constată că în comisiunea juraților a luat parte și un ajutor de primar dintr'o comună rurală, care după lege este și agent al poliției judiciare, verdictul juraților este viciat și deci decisiunea casabilă.*

Decisiunea 240/900.—Casată decisiunea Curței cu jurați No. 19/99 din județul Vaslui dupe recursul făcut de C. Onuță și Ion Zaharia.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d. consilier R. N. Opreanu ;

Pe d-nul procuror general D. Alexandresco în concludiuni.

Deliberând,

*Asupra motivului I și IV :*

I. «Numărul de 25 jurați prezenți la judecarea cauzei s'a complectat cu apărătorul nostru d. avocat G. Marinescu jurat suplimentar (a se vedea lista juraților).

«Ast-fel am trebuit a recusa pe numitul domn avocat pentru a ne apăra, micșorându-ni-se numărul de recusări la care aveam drept, după lege, și cu acest mod s'a violat art. 290 Pr. penală.

IV. «Violarea dreptului de apărare, întru cât președintele Curței cu jurați, după terminarea desbaterilor a citit juraților o adresă a penitenciarului din Iași relativă la condamnarea unui Ion Zaharia la închisoare de 6 luni, adresă care trebuia citită în timpul desbaterilor pentru ca apărarea să poată răspunde și combate afirmațiunea din ea».

Având în vedere decisiunea supusă recursului din care se constată că Costache Onuță, Ion Zaharia și Costache Cârlescu fiind dați în judecată pentru crima de tâlhărie, au fost condamnați numai Costache Onuță și Ion Zaharia la câte 5 ani închisoare corecțională în baza art. 317, 318 și 63 C. pen., iar Costache Cârlescu a fost achitat ;

Considerând că din procesul verbal de audiență al Curței cu jurați, nu se constată că în comisiunea de judecată a recurenților ar fi figurat ca jurat și Gh.

Marinescu, apărătorul recurenților, după cum susține densii în memoriul lor ;

Că în ce privește faptul, că în urma închiderei desbaterilor, președintele Curții ar fi citit o adresă a directorului penitenciarului din Iași, din care rezultă că Ion Zaharia ar fi suferit 6 luni închisoare în acel penitenciar, asemenea nu se constată nimic în această privință, și nici recurenții nu mai produc altă probă pentru susținerea alegațiunii lor ;

Că prin urmare ambele motive au a fi respinse ca nefondate.

*Asupra motivului III :*

«Intre jurații cari au format comisiunea de 12 a luat parte și d. V. G. Dudău, care a fost condamnat pentru tănuire de lucruri furate de tribunalul Vaslui la o lună închisoare, care a fost redusă de Curtea de apel din Iași prin hotărârea No. 495 din 18 Iunie 1899, la 15 zile (vezi dosarul tribunalului Vaslui No. 1253/98), și prin urmare s'a violat art. 260 Pr. penală».

Considerând că printre casurile de nedemnitare prevăzute de art. 260 Pr. penală nu figurează și acela relativ la delictul de tănuire ;

Considerând că incapacitățile fiind de drept strict nu se pot întinde prin analogie, ci trebuiesc anume prevăzute de lege ;

Că, prin urmare, faptul că în comisiunea juraților a figurat și V. G. Dudău, care a fost condamnat pentru tănuire, aceasta nu viciază verdictul juraților, întru cât asemenea incapacitate nu este declarată expres prin lege ;

Că și acest motiv nefiind fondat are a se respinge.

*Asupra motivului al II-lea de casare :*

«Intre jurații care au format comisiunea de 12 a luat parte ca jurat d-l G. Rășcanu care ocupă funcțiunea de ajutor de primar al comunei rurale Tanacu după cum se probează prin certificatul d-lui Prefect al județului Vaslui No. 6962/99, și deci ajutorii de primari fiind ofițeri de poliție judiciară, comisiunea juraților a fost vicios constituită și deci s'a violat art. 263. Pr. pen.».

Considerând că după dispozițiunile art. 263 Pr. pen. funcțiunea de jurat este incompatibilă cu funcțiunea de ofițer al poliției judiciare care conform art. 14 Pr. pen. se exercită și de ajutorii de primari ;

Considerând că din combinațiunea art. 259 Pr. pen. cu art. 263 citat rezultă că acela care se află într'unul din casurile de incompatibilitate nu va putea îndeplini funcțiunea de jurat ;

Că se constată că în comisiunea juraților care au judecat pe recurenți a figurat și juratul G. Rășcanu care, după cum rezultă din procesul verbal încheiat de procurorul tribunalului în ziua de 29 Februarie a. c. a ocupat neîntrerupt funcțiunea de ajutor de primar al comunei Tanacu de la Octombrie 1899 ;

Considerând că întru cât Gh. Rășcanu a îndeplinit funcțiunea de jurat, în contra prescripțiunilor legii, verdictul comisiunii din care a făcut parte este viciat din acest punct de vedere și prin urmare motivul de casare fiind fondat are a se admite.

Pentru aceste motive, Curtea, de acord cu d-l procuror general D. Alexandresco, casează, etc.



Audiența de la 27 Martie 1900

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Constantin D. Mazăre, Vasile a Vădanei zis și Jilecă  
și D-tru Mazăre

Curtea cu jurați. — Jurați. — Condițiuni. — Pensionari. — Cuantumul pensiei. — (Art. 258 Pr. pen.).

Funcționarii în retragere, cari se bucură de o pensie anuală de 1500 lei, pot fi jurați în materie criminală.

Decisiunea 293/900. — Casată decisiunea Curței cu jurați din județul Fălciu No. 27/99, după recursul făcut de Constantin D. Mazăre și alții.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-nul consilier D, Cuculi;

Pe d-l avocat Theodorescu în desvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l procuror general D. Alexandresco, în concluziuni.

Deliberând,

Asupra motivului de casare relativ la vicioasa constituire a juriului:

«Vicioasă constituire a comisiunii juraților, întru cât au figurat în ea persoane care nu întruneau condițiunile cerute de art. 258 Pr. pen.

«În adevăr, din procesul-verbal al ședinței, se constată că la judecarea noastră au luat parte în comisiunea juraților d-nii: D-tru Munteanu, Constantin Trifan și Theodor Dabija, cel dintâiu comerciant care plătea o patentă de clasa III, iar cei de al doilea pensionari, cu câte o pensiune mai mică de cât 1500 lei, după cum dovedim cu certificatele administrației financiare din județul Fălciu.

«Ast-fel fiind, am fost judecați de niște judecători care nu puteau fi judecătorii noștri firești, violându-se sus țisul art. din Pr. pen.»

Având în vedere decisiunea Curței cu jurați supusă recursului;

Văzând art. 258 al. 5 Pr. penală;

Considerând că după dispozițiunile acestui art. au dreptul de a fi jurați funcționarii în retragere, care se bucură de o pensiune anuală de lei 1500;

Considerând că în specie, se constată că între jurați care au figurat în comisiunea de judecată a recurenților se găsea și juratul Constantin Trifan, trecut pe listă ca pensionar cu o pensiune după buget de 996 lei din care scădându-se reținerile, nu primește de câ lei 816 bani 60 anual după cum rezultă din certificatul administrației financiare a județului Fălciu No. 4727/900 prezentat de recurenți;

Considerând că ast-fel fiind, juratul Constantin Trifan, negăsindu-se în condițiunea cerută de citatul art. 258 al. 5 Pr. penală, densusul nu putea funcționa ca jurat și dar prezența sa în comisiune viciind lucrările juriului atrage nulitatea decisiunii;

Considerând că acest mijloc de casare fiind relativ la constituirea juriului este de ordine publică și dar poate fi invocat pentru prima oară în casație;

Considerând că de și procurorul tribunalului prin-

tr'o telegramă adresată parquetului acestei Curți arată că acest jurat ar fi terminat cursul unei școli secundare, totuși acest fapt nu poate fi ținut în seamă întru cât nu este dovedit și în lista ce se găsește în dosarul Curței cu jurați, juratul în cestiune se vede înscris ca pensionar;

Că de aceia acest mijloc este întemeiat;

Pentru aceste motive și fără a mai discuta cele-l'alte mijloace de casare invocate, Curtea, casează, etc.

### CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, Secția III

Audiența de la 1 Aprilie 1900

Președenția D-lui C. R. MANOLESCU, Președinte

Decisiunea comercială No. 30

Dr. I. B. Young cu Societatea generală de asigurare Dacia  
România

Societatea de asigurare «Dacia-România». — Asigurare contra focului. — Condițiuni. — Bazele pe cari se face contractul de asigurare. — Declarațiile asiguratului. — Responsabilitatea sa pentru exactitatea declarațiilor. — Perderea dreptului la despăgubire în cas de declarații neexacte. — Când nu perde acest drept.

Asemănat condițiilor generale de asigurare ale Societății Dacia-România, contractul de asigurare în contra focului se face pe baza declarațiilor asiguratului făcute în ofertă, și asiguratul este responsabil pentru exactitatea acestor declarații, fiind obligat, sub pedeapsă de a nu fi despăgubit în cas de daună, să declare și să facă să fie menționat în poliță felul construcțiunii și al acoperișului clădirilor, fiind-că este o mare diferență, în cas de asigurare, într'un imobil învelit cu șindrila și altul acoperit cu metal, pentru că risicul e mai mare la cel d'întîi, de cât la cel de al doilea.

În general dar, asiguratul este obligat, sub pedeapsa nulității asigurării, să dea toate indicațiunile necesare pentru ca societatea să poată judeca gradul pericolității.

În conformitate cu aceste prescripții, ori-ce greșală în privința învelișului unui imobil, atrage după sine perderea dreptului de despăgubire, și aceasta fără deosebire de bună sau rea credință.

Așa dar, legea părților impunând asiguratului grija indicațiilor exacte ale imobilului asigurat, ori-ce abatere ar face asiguratul și din ori-ce motiv, o face pe răspunderea sa personală, și dar toate scuzele ce ar invoca sunt fără valoare. Numai atunci greșala n'ar putea să aibă consecință de a priva pe asigurat de dreptul de despăgubire, când pe baza ei asiguratul ar plăti o primă mai mare de cât ar reclama felul imobilului, sau când prima plătită după mențiunile greșite este cel puțin egală cu cea ce s'ar cuveni dacă menținerile ar fi corespuns adevărului, căci în asemenea casuri, societatea nu este păgubită, nici în apărarea pericolului, nici în prima respectivă.

S'au ascultat: d-l avocat G. Angheliescu, din partea Doctorului I. B. Young, precum și d-l avocat V. Atha-



nasovică, din partea Societății de asigurare «Dacia-România».

Deliberând,

Având în vedere apelurile făcute de Dr. Young și de Societatea de asigurare Dacia România, în contra sentinței No. 1709 din 15 Iunie 1899 a trib. de Ilfov, secția comercială, apeluri declarate conexe prin jurnalul acestei Curți No. 2819 din 7 Decembrie 1899;

Având în vedere că în fapt se constată că Dr. Young posedând o casă în comuna Sinaia, strada Vârful cu Dor No. 1 bis, o asigurase la Dacia România contra incendiului pentru suma de 25.000 lei mai întâiu cu polița No. 146.843/89 iscălită de d-sa și apoi după expirarea acesteia prin o nouă poliță No. 314.176/96 iscălită de Pierre Bruny, un prieten al D-ului Young în numele acestuia care atunci lipsea din țară, copiindu-se indicațiunile necesare pentru aceasta a doua poliță după cea dintâiu și plătindu-se la început o primă de 2 și în urmă de  $1\frac{3}{4}$  la mie;

Având în vedere că la 2/14 Martie 1899 casa Doctorului Young incendiindu-se de la un foc ce izbucnise la hotel Boulevard, se consumă în cea mai mare parte de flacări;

Având în vedere că în polițele de asigurare, casa este specificată ca fiind compusă din un subsol și un prim etajiu masiv cu mansarde în paiantă, iar învelișul de metal;

Având în vedere că, cu ocazia constatărilor pentru fisarea quantumului despăgubirilor s'a constatat că în realitate învelișul era de șindrilă, iar nu de metal, împrejurare ce rezultă și din procesul verbal al Poliției din Sinaia din 1 Martie 1899, fapt de altmintrelea necontestat; că dar polița de asigurare purta o mențiune greșită;

Având în vedere că e mare diferență, în cas de asigurare, într'un imobil învelit cu șindrilă și altul acoperit cu metal, fiind-că risicul e mai mare la cel dintâiu de cât la cel de al doilea, de aceea și prima e mai mare pentru casele învelite cu șindrilă;

Având în vedere că condițiunile generale de asigurare prescriu la cap. III că contractele se face pe baza declarațiunilor asiguratului în ofertă (§ 1) și că asiguratul este responsabil pentru esactitatea acestor declarațiuni (ibidem al. II), iar mai la vale zice categoric că asiguratul este obligat «sub pedeapsă de a nu fi despăgubit în caz de daună», să declare și să facă să fie menționat în poliță felul construcțiunei și al acoperișului clădirilor (§ 4, al. b), mai adăogând la urmă prin al. g. în mod general că asiguratul este obligat, sub pedeapsa nulității asigurărei, să dea toate indicațiunile necesare pentru ca societatea să poată judeca gradul pericolității;

Având în vedere că ast-fel, după aceste prescripțiuni, ori-ce greșală în privința învelișului unui imobil, atrage după sine pierderea dreptului de despăgubire, și aceasta fără deosebire de bună sau rea credință, aceasta din urmă fiind aci exclusă față de persoana asiguratului precum se grăbește a recunoaște însăși societatea Dacia România;

Având în vedere că legea părților impunând asiguratului grija indicațiunilor exacte ale imobilului asigurat, ori-ce abatere ar face asiguratul fie de nepăsare, fie de comoditate, fie din ori-ce motiv, o face pe

răspunderea sa personală, și dar toate scuzele invocate de reclamantul în specie, că contractul s'ar fi făcut în București, că trebuia un agent al societății să se ducă la fața locului să constate lucrurile, imobilul său este cunoscut personal însuși directorului societății, etc., sunt fără valoare;

Având în vedere că numai atunci greșala n'ar putea să aibă consecință de a priva pe asigurat de dreptul de despăgubire, când pe baza ei asiguratul plătea o primă mai mare de cât reclama felul imobilului, sau când prima plătită după mențiunile greșite era cel puțin egală cu aceea ce se cuvenea dacă mențiunile ar fi corespuns adevărului, căci în aceste cazuri, societatea nu era păgubită nici în aprecierea pericolului, nici în prima respectivă;

Având în vedere că în acest din urmă sens reclamantul a căutat să dovedească că prima de  $1\frac{3}{4}$  % plătită de el pe baza indicațiunilor sale în privința imobilului său, era cea prevăzută în realitate pentru imobilul de felul casei sale;

Având în vedere însă că din actele, tarifele și polițele similare exhibate de Societatea Dacia-România, se constată că îndată ce învelișul unei case este de șindrilă, prima este de 3 la mie pentru construcții făcute cel puțin în parte în paiantă și de 2 la mie pentru construcțiuni masive până la înveliș, neputând agenții societății a se scoborâ sub aceste taxe, în cât, imobilul în specie având mansarde în paiantă, prima trebuia să fie cel puțin de 3 la mie; că chiar de s'ar admite afirmarea reclamantului că numai mansardele casei sale erau de paiantă, iar nu un etajiu propriu zis, prima de plătit era totuși de 2 la mie; că dar prima plătită era mai mică de cât prima datorită și deci este dat cazul prevăzut de cap. III, § 4, lit. b. al condițiilor generale de asigurare cu toate consecințele lui;

Având în vedere că ast-fel legea părților declară pe Dr. I. B. Young decăzut de dreptul de despăgubire;

Având în vedere însă că însăși Societatea Dacia-România, în vederea împrejurărilor speciale ale cazului de față, a declarat oral și prin concludsiile scrise că consimte a acorda Dr. Young suma cuvenită după proporția sumei plătită și aceia de 3 la mie ce urma să plătească din totalul despăgubirilor de 15.000 lei cu care Dr. Young se declarase mulțumit la 2/14 Martie 1899 prin mențiunea făcută de d-sa sub procesul-verbal de constatarea daunelor, adică suma de 8750 lei, însă fără procente, conform cap. VIII, 14 și 16 din condițiile generale;

Având în vedere că această ofertă, fiind în avantajul părții adverse, este admisibilă.

Pentru aceste motive redactate de d. consilier G. Flaișen, Curtea, respinge apelul, etc.

(ss) Sc. Popescu, G. Flaiș'en, I. E. Dobrescu.

### Opiniune

Subsemnații pentru motivele din sentința apelată (1) suntem de părere a se respinge ambele apeluri și a se confirma sentința apelată.

(ss) C. R. Manolescu, I. Cerchez.

(1) A se vedea această sentință imediat după decisiunea Curții.



## TRIBUNALUL DE ILFOV, SECȚIA COMERCIALA

Audiența de la 16 Iunie 1899

Președenția D-lui M. DURMA, Judecător

Sentința comercială No. 1709

Dr. I. B. Young cu Societatea generală de asigurare „Dacia-România“

Chemare la interogatoriū.—Lipsa părții chemate.— Interpretarea acestei lipse ca o mărturisire.— (Art. 234 Proc. civ.).

*Când partea chemată la interogatoriū lipsește fără a justifica o piedică legitimă, judecătorii pot considera ca mărturisit faptul pentru care acea parte fusese chemată a răspunde.*

S'au ascultat: d. avocat G. Anghelescu, din partea reclamantului Dr. I. B. Young, precum și d. avocat V. Athanasovicî, din partea Societății «Dacia-România».

Tribunalul deliberând,

Asupra acțiunii intentată de d. Dr. I. B. Young prin petiția înregistrată la 6134/99 prin care tinde a fi condamnată Societatea de asigurare Dacia România să plătească suma de lei 25000, care reprezintă valoarea stricăciunilor cauzate la imobilul său din urba Sinaia, str. Vêrful cu Dor No. 1 bis, distrus prin incendiū, împreună cu dobîndă și cheltueli de judecată;

Având în vedere susținerile orale și conclusiunile scrise depuse de ambele părți, deposițiunile de martori precum și cele-lalte acte din dosar;

Având în vedere polițele de asigurare ale societății cu No. 146843 și 314176 prin care reclamantul a asigurat la sus numita societate imobilul din Sinaia, str. Vêrful cu Dor No. 1 bis contra incendiului;

Considerând că Societatea de asigurare «Dacia-România» se opune la plata sumei cerute de reclamantul d. Dr. I. B. Young pe motivul că se află în fața casului prevăzut în polița de asigurare prevăzut la capit. III *Condițiuni generale de asigurare*, paragraful 1 și 4, lit. b. și g. și art. 454 Cod com. de oare-ce asiguratul trebuia să declare felul acoperișului construcțiunei asigurate, care era de șindrilă, iar nu de metal, după cum se vede a fi trecut în polița de asigurare;

Considerând că reclamantul în combaterea acestui mijloc de apărare al Societății a susținut în primul rînd că casul prevăzut de art. 454 C. com. și § 1 și 4, lit. b. și g., din condițiunile generale prevăd cazul când asiguratul cu ocaziunea asigurării face declarațiuni false sau greșite; Că dînsul nu a putut face asemenea declarațiuni de oare-ce oferta de asigurare după care s'a făcut polița nu a fost nici scrisă, nici măcar dictată de el, ci a fost scrisă de agentul societății, în biuroul societății și chiar în lipsa sa și fără ca acel agent să fi cerut veri o informațiune sau explicațiune în privința stărei lucrului asigurat și în al doilea rînd reclamantul susține că atât în momentul asigurării, cât și după asigurare societatea a avut cunoștința că casa asigurată era acoperită cu șindrilă;

Având în vedere că din depunerile martorilor audiați sub prestare de jurămînt, conform art. 196 Pr. civ.

resultă: 1) Că oferta pe basa căreia s'a făcut asigurarea în chestiune nu a fost nici scrisă, nici dictată de reclamantul d. Dr. I. B. Young, ci din contră ea a fost scrisă în biurourile Societății și în absența reclamantului; 2) Că de ordinar asigurările toate se fac în acest mod și 3) Că mai toate casele din Sinaia la epoca când reclamantul a făcut asigurarea, erau acoperite cu șindrilă;

Considerând de altă parte că din polițele de asigurare a altor imobile tot din Sinaia se vede că prima ce se plătește pentru casele învelite cu șindrilă este de 2 la mie, adică tot atât cât s'a plătit și de reclamantul pentru casa sa, ceea ce dovedește până la evidență că Societatea a considerat casa reclamantului în tot timpul asigurării ca fiind acoperită cu șindrilă, iar nu cu metal;

Că dar cuvîntul din polița de asigurare «acoperișul cu metal» nu poate fi rezultatul unei declarațiuni false sau greșite; ci numai o eroare de condei, care nu poate fi imputată reclamantului;

Considerând că reclamantul spre a dovedi că oricum ar fi Societatea a avut cunoștința prin însuși organul său legal și principal, că așa era acoperită cu șindrilă, a cerut și trib. a admis chemarea la interogatoriū personală a d-lui I. Sekulicî, citat în regulă, spre a răspunde la întrebări, relative la cunoștințele sale personale ca Director General al Societății, nu s'a prezentat, astfel că potrivit art. 234 Pr. civ., faptul că a fi considerat ca mărturisit în contra Societății;

Având în vedere și actul de expertisă dresat în cauză de d. architect M. Ciocărlan, numit expert de tribunal.

Pentru aceste motive redactate de d. membru M. Durma, admite acțiunea, etc.

(ss) M. Durma, R. P. Voinescu.

## TRIBUNALUL ILFOV, Secția III, C. C.

Audiența de la 14 Decembre 1899

Președenția D-lui AUREL D. PROCOPIU, Membru

Sentința No. 704

Ion Lungu cu Marin D. Mănescu și Ion S. Codreanu

Autoritate de lucru judecat. — Posesiune de stat. — Concurs de posesiune de stat cu actul de naștere. — Probă testimonială. (Art. 295 C. civ.).

1. — Este autoritate de lucru judecat atunci când există o hotărîre judecătorească pronunțată în mod definitiv între aceleași părți, asupra aceluiași obiect și avînd aceiași cauză; în consecință hotărîrea dată în mod contradictoriū asupra unei contestații la cererea de trimitere în posesie, fiind o hotărîre judecătorească, are autoritatea lucrului judecat, pentru tot ceia-ce a decis fie în mod expres fie în mod implicit.

2. — Este posesiune de stat constantă atunci când actul de naștere constată că copilul s'a născut în casa tatălui său, că a fost prezentat oficerului de către tatăl său, a purtat tot timpul numele tatălui său și a locuit în același imobil cu tatăl său, până la moartea acestuia.

3. — Concursul actului de naștere cu posesiunea constantă de stat de copil legitim, stabilește o presump-



*țiune de filiațiune inatacabilă conform art. 295 C. civ., și prin urmare proba testimonială în a dovedi contrariul este inadmisibilă, chiar când n'ar exista act de căsătorie al părinților.*

Sentința 704/99. — Respinsă ca nefondată acțiunea cum și suplimentul său intentate de Ion Lungu contra lui Marin D. Mănescu și Ion S. Codreanu.

Tribunalul,

Ascultând pe d-l avocat I. Dărăscu din partea reclamantului în dezvoltarea motivelor acțiunii;

Pe d-l avocat Ion Duca cu procură substituit de d-l B. Cernea din partea intimatului Marin D. Mănescu, și

Pe d-nii D. N. Comșa și Ion N. Cesărescu din partea intervenientului Ion S. Codreanu în combateri.

Deliberând,

Asupra acțiunii și a suplimentului său făcut de Ion Lungu contra lui Marin D. Mănescu prin petițiunile înregistrate la No. 10042 și 22403/98 precum și asupra cererii de intervențiune făcută de Ion S. Codreanu cu petițiunea cu data 2 Februarie 1899;

Având în vedere actele prezentate și concluziunile părților;

Având în vedere că obiectul acțiunii este: Ion Lungu în calitate de unchiu al defunctului Dumitru Mănescu a chemat în judecată pe Marin D. Mănescu de la care revendică imobilul din str. Morfeu No. 10 fost 11, cerere la care Ion S. Codreanu a intervenit în calitate de proprietar al acestui imobil prin cumpărare de la Marin D. Mănescu cu actul de vânzare transcris la No. 304/98;

Având în vedere că reclamantul în dovedirea acțiunii sale a cerut a i se admite proba cu martori spre a dovedi că este singur moștenitor al def. Dumitru Mănescu fostul proprietar al imobilului în litigiu, în calitate de unchiu, contestând ast-fel pârâtului Marin D. Mănescu calitatea de fiu legitim al acestuia;

Având în vedere că pârâtul Marin D. Mănescu se opune la admiterea probei cu martori cerută de reclamantul Ion Lungu invocând autoritatea lucrului judecat în ce privește posesiunea de stat de copil legitim, care rezultă din sentința acestui tribunal cu No. 221 confirmată de Curtea de apel București s. III prin decisiunile cu No. 111 și 217/99;

Considerând că pentru a se invoca autoritatea lucrului judecat trebuie să fie o deciziune judecătorească pronunțată în mod definitiv între aceleași părți, asupra aceleiași obiect și având aceeași cauză;

Considerând că există identitate perfectă de obiect, cauză și persoane între cererea de trimitere în posesie făcută de Ion Lungu (sentința acestui tribunal No. 221/98 confirmată de Curtea de apel, secția III No. 111 și 217/99) și între reclamațiunea sa de astă-zî tinzând ambele cereri la același obiect (imobilul din str. Morfeu No. 10 fost 11) între aceleași persoane și având aceeași cauză: contestarea lui Marin D. Mănescu de fiu legitim al tatălui său Dimitrie Mănescu;

Considerând că de și sentința acestui tribunal No. 221/98, confirmată prin decisiunile Curței de apel, secția III-a București No. 111 și 217/99, care constată că, Ma-

rin D. Mănescu este fiu legitim al def. D-tru Mănescu și în această calitate are sezina, este dată în urma unei cereri de trimetere în posesiune, totuși ea fiind dată pe cale de contestație și contradictoriu este definitivă și prin urmare, are autoritatea lucrului judecat pentru tot ceia ce a decis, fie în mod expres, fie în mod implicit și că prin urmare, în speță, existând autoritatea lucrului judecat, proba cu martori invocată de reclamant este inadmisibilă;

Considerând că pe lângă excepțiunea lucrului judecat, pârâtul Marin D. Mănescu în dovedirea filiațiunii sale mai prezintă extractul de naștere cu No. 973/71, al primăriei București, vizat de primul președinte al acestui tribunal conform art. 32 C. c., din care se constată că el este fiu legitim al lui Dumitru și Maria Mănescu, la care adaogă posesiunea de stat care rezultă din însăși acest act de naștere unde se constată că la nașterea sa care a avut loc în chiar imobilul în litigiu, a fost prezentat oficerului de stare civilă de către tatăl său Dimitrie Mănescu.

Considerând că posesiunea de stat mai rezultă și din faptul că Marin D. Mănescu a locuit imobilul în litigiu până la transmiterea lui prin vânzare intervenientului Ion S. Codreanu, fapt necontestat de către reclamant la care se mai adaogă și faptul purtării numelui tatălui său precum și atestarea făcută de către preotul ce săvârșește taina botezului, că Marin Mănescu este fiul legitim al lui Dumitru și Marin Mănescu (actul original și viza preotului din josul său);

Considerând că în baza art. 295 C. civ., concursul actului de naștere cu posesiunea constantă de stat, de copil legitim, stabilește o presumpțiune de filiațiune inatacabilă, ceea ce dispensează pe cel ce o invoacă, de prezentarea actului de căsătorie părinților săi (Aubry & Rau t. 6, pag. 21 și 22; Duranton, tom. III, No. 133 bis);

Considerând că numai atunci s'ar putea admite proba testimonială pentru a dovedi contrariul de ceia-ce rezultă din actul de naștere susținut de posesiunea de stat, când identitatea părții ar fi contestată, ceia-ce în speță, nu s'a făcut, reclamantul recunoscând că persoana vizată prin actul de naștere, este pârâtul Marin D. Mănescu;

Considerând că, și din acest punct de vedere proba testimonială invocată de reclamant este inadmisibilă.  
*In fond:*

Considerând că reclamantul ne mai prezentând nici o altă dovadă în susținerea pretențiunii sale, acțiunea sa urmează a fi respinsă;

Considerând că în ce privește cererea de intervențiune făcută de Ion S. Codreanu, dovedindu-se că are un interes legitim născut și actual întru cât se găsește deținător al imobilului în litigiu în baza actului de vânzare transcris sub No. 304/98, ea urmează a fi admisă;

Pentru aceste motive redactate de d-l membru-supleant E. Oeconomu, tribunalul admite cererea de intervenție făcută în acest proces de Ion S. Codreanu, respinge ca nefondată acțiunea lui Ion Lungu, etc.

(ss) A. Procopiu, E. Oeconomu.